

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุลนายสัญญา หิรัญวดี.....

๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ บ้านเลขที่ ๖๑ บ้านนาถก หมู่ ๕ ตำบลฉลอง อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ๘๓๑๓๐
โทรศัพท์ ๐๘๙-๘๖๘๔๑๔๔
เกิดพ.ศ. ๒๕๑๘ ปัจจุบันอายุ๕๐.....ปี

๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง

๕. ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี
สถาบันการศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.....
คณะ/สาขาวิชาสาขาบริหาร

๖. อาชีพปัจจุบัน

- ☒ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว
☐ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่น

นอกเหนือจากเกษตร

ระบุ.....

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร๔๘๐,๐๐๐..... บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๘.....

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก.....ผักเหมียง หน่อ.....

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน๑.....แปลงเรียนรู้ ได้แก่

เป็นแปลงเรียนรู้ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ (ผักเหมียง) แปลงต้นแบบการผลิตผักเหมียงคุณภาพ โครงการฟื้นฟูเศรษฐกิจจังหวัดภูเก็ตด้วยแนวคิด City of Gastronomy มีการจัดการแปลงที่เหมาะสมที่จะใช้เป็นตัวอย่าง สาธิตและฝึกปฏิบัติให้แก่ผู้ที่สนใจจะศึกษาเรียนรู้ มีผลผลิตตามฤดูกาล มีความสอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนรู้

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน.....๙.....ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑. ฐานเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง
๒. ฐานเรียนรู้การเพาะเห็ด (เห็ดนางฟ้า เห็ดนางรม เห็ดนางรม เห็ดนางฟ้าภูฐานดำ และเห็ดนางรมสีทอง)
๓. ฐานเรียนรู้การปลูกพืชร่วมยาง (ผักเหมียง)
๔. ฐานเรียนรู้การผลิตปุ๋ยอินทรีย์
๕. ฐานเรียนรู้การเผาถ่าน และการทำถ่านอัดแท่ง
๖. ฐานเรียนรู้ประมง (ปลา)
๗. ฐานเรียนรู้บัญชีครัวเรือน
๘. ฐานเรียนรู้ Handy Sense
๙. ฐานเรียนรู้ พลังงานทางเลือก

จุดเพาะเห็ด อัดก้อนเห็ด (เห็ดนางฟ้า เห็ดนางรม เป็นต้น)

การปลูกพืชร่วมยาง (ผักเหมียง)

การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ น้ำส้มควั่นไม้

การทำถ่านอัดแท่ง

ฐานเรียนรู้ประมง (ปลา)

ฐานเรียนรู้ด้านการบัญชี

โรงเรียนเห็ด ระบบเกษตรอัจฉริยะ Handy Sense

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน.....๗.....หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน๔..... หลักสูตร ประกอบด้วย

- การปรับปรุงบำรุงดิน
- การเพาะเห็ด
- การผลิตตามมาตรฐาน GAP และการป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน
- การเผาถ่าน และการทำถ่านอัดแท่ง

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน๑..... หลักสูตร ประกอบด้วย

- เศรษฐกิจพอเพียง

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน๒..... หลักสูตร ประกอบด้วย

- การลดต้นทุนการผลิตเห็ด ผักเหิมียง และการทำปุ๋ยหมักใช้เองจากก้อนเห็ดหมดอายุ
- การใช้พลังงานทางเลือก

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุมานำจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต คือ **หลักสูตรการเพาะเห็ด**

หลักสูตรการเพาะเห็ดมีวัตถุประสงค์เพื่อ :

๑. สร้างความรู้ความเข้าใจให้เกษตรกรมีความรู้พื้นฐานและเข้าใจกระบวนการเพาะเห็ดอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การเตรียมวัสดุเพาะ การดูแลรักษา การใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม ไปจนถึงการเก็บเกี่ยว

๒. พัฒนาทักษะปฏิบัติฝึกฝนให้เกษตรกรสามารถลงมือปฏิบัติจริงได้ในทุกขั้นตอนของการเพาะเห็ด เช่น การผสมวัสดุเพาะ การนึ่งฆ่าเชื้อ และการเพาะเชื้อเห็ดอย่างถูกวิธี

๓. ส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพเพาะเห็ดได้จริง เพื่อสร้างรายได้เสริมหรือทำเป็นอาชีพหลัก

เนื้อหาหลักสูตร : จะครอบคลุมตั้งแต่ทฤษฎีไปจนถึงการปฏิบัติ

- **การเตรียมวัสดุเพาะเห็ด:** สอนวิธีการเลือกและเตรียมวัสดุเพาะเห็ดที่เหมาะสม เช่น ขี้เลื่อย ยางพารา รำละเอียด รวมถึงการผสมส่วนประกอบต่าง ๆ
- **การทำก้อนเชื้อเห็ด:** สอนวิธีขั้นตอนการบรรจุวัสดุเพาะลงถุง การนึ่งฆ่าเชื้ออย่างถูกวิธี และการเย็บเชื้อเห็ดให้เจริญเติบโตได้ดี
- **การจัดการโรงเรือนเพาะเห็ด:** แนะนำการสร้างโรงเรือนที่เหมาะสมกับสภาพอากาศ การควบคุมอุณหภูมิ ความชื้น และแสงสว่าง เพื่อให้เห็ดออกดอกได้ดี ใช้ระบบโรงเรือนเกษตรอัจฉริยะ Handy sense
- **การดูแลรักษาและการเก็บเกี่ยว:** สอนวิธีการดูแลก้อนเชื้อเห็ด การรดน้ำ การป้องกันศัตรูพืชและโรคเห็ด และเทคนิคการเก็บเกี่ยวผลผลิตอย่างถูกวิธี
- **การแปรรูปและการตลาด:** ให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการแปรรูปเห็ดเพื่อเพิ่มมูลค่า และช่องทางการจำหน่ายผลผลิต

รูปแบบการถ่ายทอดความรู้ : การบรรยายให้ความรู้พื้นฐานร่วมกับการสาธิตปฏิบัติจริงในฐานเรียนรู้ เพื่อให้เกษตรกรสามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในแปลงของตนเองได้

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

ศวก. หรือศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร มีบทบาทสำคัญในการเป็นกลไกขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรในระดับพื้นที่ และมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด นอกจากนี้ยังเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการเชื่อมโยงเครือข่าย ศวก. และแปลงใหญ่ระดับจังหวัด โดย ศวก. จะทำหน้าที่เป็นตัวแทนของเกษตรกรในพื้นที่ เพื่อนำเสนอข้อมูลปัญหาและความต้องการที่แท้จริงสู่ระดับจังหวัด เพื่อให้การวางแผนสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และตอบสนองความต้องการของเกษตรกรได้อย่างตรงจุด

วิธีการและแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผน ศวก. มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการระดับจังหวัดในหลายมิติ ดังนี้ :

- ศวก. เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญในระดับชุมชน เช่น ข้อมูลการผลิต รวมถึงปัญหาที่เกษตรกรประสบอยู่จริง ซึ่งข้อมูลเหล่านี้เป็นฐานสำคัญในการวิเคราะห์และจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรของจังหวัด
- เป็นผู้เสนอประเด็นปัญหาและความต้องการ: เจ้าของ ศวก. หรือเกษตรกรต้นแบบจะเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด เพื่อนำเสนอข้อมูลปัญหาและความต้องการของชุมชนที่เก็บรวบรวมมาจากการพูดคุยกับเกษตรกรในพื้นที่ เช่น ปัญหาเรื่องราคาผลผลิตตกต่ำ การขาดแคลนแหล่งน้ำ หรือความต้องการด้านเทคโนโลยีการผลิตใหม่ๆ
- ศวก. มีส่วนร่วมในการพิจารณาและกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตรของจังหวัดให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ (Zoning) และความต้องการของตลาด รวมถึงการนำเสนอองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ๆ ที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชน

- ศพก. จะจัดทำแผนปฏิบัติการของตนเอง (แผนราย ศพก.) ซึ่งเป็นแผนที่มาจากความต้องการของพื้นที่ จากนั้นจะนำเสนอแผนดังกล่าวให้แก่คณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอและจังหวัด เพื่อให้พิจารณาและรวบรวมเป็นส่วนหนึ่งของแผนปฏิบัติการบูรณาการของจังหวัด

ศพก. ทำหน้าที่เป็นเหมือน สะพานเชื่อม ระหว่างเกษตรกรในระดับชุมชนกับคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด ทำให้การวางแผนพัฒนาการเกษตรของจังหวัดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของเกษตรกรได้

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (แผนราย ศพก.) อำเภอเมืองภูเก็ต ดำเนินการโดยสำนักงานเกษตรอำเภอเมืองภูเก็ต เป็นหน่วยงานหลัก ร่วมกับประธานและคณะกรรมการ ศพก. เกษตรกรต้นแบบ และผู้แทนหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง โดยเริ่มจากการสำรวจสภาพพื้นที่และความต้องการพัฒนา รวมถึงการรวบรวมข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะจากผู้ให้บริการ เพื่อนำมาวิเคราะห์และกำหนดแนวทางที่ตอบสนองต่อความต้องการและสอดคล้องกับนโยบายด้านการเกษตรของจังหวัดและประเทศ กระบวนการจัดทำแผนดำเนินการผ่านการประชุมหารือในระดับศูนย์เพื่อกำหนดกิจกรรมที่ชัดเจน ครอบคลุมด้านการพัฒนาแปลงเรียนรู้ การถ่ายทอดเทคโนโลยี การสนับสนุนปัจจัยการผลิต ตลอดจนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองภูเก็ต โดยผู้รับผิดชอบโครงการ ได้ดำเนินการประเมินศักยภาพศพก. และเขียนของบประมาณโครงการจากกรมส่งเสริมการเกษตร คือ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเมืองภูเก็ต พร้อมงบประมาณสนับสนุนรวมทั้งสิ้น ๑๓,๐๐๐ บาท ใช้สำหรับจัดซื้อวัสดุทางการเกษตร วัสดุระบบน้ำ และวัสดุสำนักงาน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงศูนย์ให้มีความพร้อมในการฝึกอบรม ถ่ายทอดเทคโนโลยี และพร้อมในการถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจ

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนา ศพก.หลักร่วมกับ ศพก.เครือข่าย ให้มีการบูรณาการกับหน่วยงานต่างๆในพื้นที่ในการถ่ายทอดความรู้อย่างสม่ำเสมอ และมีการปรับปรุงฐานการเรียนรู้ภายในศูนย์เรียนรู้ให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา

๒. การใช้ระบบเกษตรอัจฉริยะ Handy Sense ให้ครอบคลุมพื้นที่ของ ศพก. เต็มพื้นที่ (๑๘ ไร่) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุนการผลิต ลดการใช้แรงงาน เพิ่มรายได้ และจะมีการขยายโรงเปิดดอกเห็ดโดยใช้ระบบ Handy Sense ขนาด ๔ x ๗ เมตร (๔,๐๐๐ ก้อน) อีก ๑ โรงเรือน

๓. การขอการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (Organic Thailand) เพื่อเพิ่มมาตรฐานและสามารถจัดส่งสินค้าเกษตร (วัตถุดิบ) ให้กับร้านอาหารระดับพรีเมียม (มิชลินไกด์) และส่งผลผลิตจำหน่ายในห้าง Modern Trade ในจังหวัดภูเก็ต และการขอมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ในการแปรรูปผลิตภัณฑ์แหม่มเห็ดและข้าวเกรียบผักเหมียงในอนาคต

๔. การพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ยกระดับการผลิตร่วมกับสมาชิก ศพก.เครือข่าย เพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชน สร้างความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ ผลิตให้ตรงตามความต้องการของตลาด มีแผนการตลาด แผนการผลิตที่ชัดเจนและมีสินค้าที่เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภค ขยายเครือข่ายเกษตรกรทั้ง

ภายในจังหวัดและต่างจังหวัดเพื่อหาองค์ความรู้เพิ่มเติมในด้านการผลิตเห็ดและเพื่อทำการตลาดให้กับสินค้าได้มากยิ่งขึ้น

๕. จัดการกระบวนการผลิตเป็น Zero Waste ทำปุ๋ยหมักจากก้อนเห็ดเหลือทิ้งร่วมกับสมาชิก ศพก. เครือข่าย โดยใช้ก้อนเชื้อเห็ดเหลือทิ้ง ขี้เถ้าจากการนึ่งเห็ด (เศษไม้ฟืน) มูลม้าจากแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน ถ่านกะลามะพร้าวที่ได้จากการเผาถ่าน และโดโลไมต์

๖. พัฒนาศพก.ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร รองรับการศึกษาดูงานสามารถการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆในชุมชน มีสินค้า ผลิตภัณฑ์ หรือผลผลิตทางการเกษตรจำหน่ายให้นักท่องเที่ยวและผู้ที่เกี่ยวข้อง ศพก.จัดทำกิจกรรมเป็นโปรแกรมการเข้าเที่ยว เยี่ยมชม และกิจกรรมการเรียนรู้ใน ศพก. ทั้งในศพก.และเชื่อมโยงเครือข่ายเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ให้การท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นทางเลือกหนึ่งในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต

แผนการพัฒนา

กิจกรรม	ปี ๒๕๖๘												ปี ๒๕๖๙ (ทั้งปี)	ปี ๒๕๗๐ (ทั้งปี)
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
พัฒนา ศพก.หลักร่วมกับ ศพก. เครือข่าย ให้มีการบูรณาการกับหน่วยงานต่างๆในพื้นที่	←											→		
การใช้ระบบเกษตรอัจฉริยะ Handy Sense ให้ครอบคลุมพื้นที่ของ ศพก. เดิมพื้นที่ (๑๘ ไร่)	←											→		
การขอการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (Organic Thailand)				←					→					
การพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ยกระดับการผลิตร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม	←												→	
จัดการกระบวนการผลิตเป็น Zero Waste ทำปุ๋ยหมักจากก้อนเห็ดเหลือทิ้ง	←											→		
พัฒนาศพก.ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร						←								→

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แร่งบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

คุณสัญญาเลือกที่จะประกอบอาชีพ เกษตรกรเนื่องจากมองว่าเป็นอาชีพที่ยั่งยืน มีความสุข และรู้สึกภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในการผลิตอาหารปลอดภัยให้แก่คนในชุมชน นายสัญญา หิรัญวดี มีความขยัน อดทน โดยดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ณ บ้านของคุณสัญญา นอกจากเป็นที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) แล้วก็ยังเป็นศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง บ้านนากก รวมถึงคุณสัญญา ยังได้เข้ารับการอบรมจากหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มากมาย เมื่อได้รับความรู้แล้ว คุณสัญญา ก็นำความรู้มาใช้ในการชีวิตประจำวันและสามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้กับคนในชุมชนต่อไปได้ นายสัญญา หิรัญวดี เป็นบุคคลที่เสียสละเพื่อส่วนรวมมาโดยตลอด มีใจรัก มีความตั้งใจ ขยัน อดทน และอยากหารายได้เสริมให้แก่ครอบครัว จึงเริ่มต้นค้นคว้า ศึกษา หาความรู้ ด้านการเพาะเห็ดเชิงธุรกิจอย่างจริงจัง เมื่อตนเองมีความชำนาญแล้วจึงได้แบ่งปันความรู้แก่ผู้ที่สนใจ เป็นวิทยากรให้ความรู้เรื่องการผลิตเห็ดแบบครบวงจรแก่ผู้สนใจ โดยใช้ฟาร์มของตนเองเป็นแหล่งเรียนรู้แก่ผู้สนใจด้านการผลิตเห็ดมีการรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายผู้เพาะเห็ดภายในจังหวัดภูเก็ต นอกจากการถ่ายทอดความรู้เรื่องการเพาะเห็ดแล้วยังเป็นแหล่งเรียนรู้ในเรื่องของ การปลูกพืชรวมยาง (ผักเหมียง), การผลิตปุ๋ยอินทรีย์, การเผาถ่านและการทำถ่านอัดแท่ง, ด้านประมง (ปลา), ด้านบัญชีครัวเรือน, Handy Sense ระบบเกษตรอัจฉริยะ และพลังงานทางเลือกอีกด้วย

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

ด้านเศรษฐกิจ

- ต้นทุนการผลิตสูง: การทำเกษตรแบบดั้งเดิมมักใช้แรงงานคนและปุ๋ยเคมีในปริมาณมาก ซึ่งทำให้ต้นทุนสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- ผลผลิตและราคาไม่แน่นอน: การพึ่งพาสภาพดินฟ้าอากาศ ทำให้ผลผลิตที่ได้ไม่สม่ำเสมอ ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ส่งผลให้เกษตรกรไม่สามารถวางแผนการขายและราคาที่แน่นอนได้
- การขาดแคลนแรงงานภาคเกษตร: สังคมที่เปลี่ยนไปทำให้คนรุ่นใหม่หันไปทำงานในภาคอุตสาหกรรมหรือบริการมากขึ้น ส่งผลให้แรงงานในภาคเกษตรลดลงและมีอายุเฉลี่ยสูงขึ้น

ด้านสิ่งแวดล้อม

- การใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลือง: การให้น้ำและปุ๋ยแบบไม่แม่นยำ ทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลืองและอาจทำให้ดินเสื่อมโทรม
- ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ: ภาวะภัยแล้งและน้ำท่วมที่รุนแรงขึ้น ทำให้ผลผลิตเสียหาย
- ปัญหาสารเคมีตกค้าง: การใช้ยาฆ่าแมลงและปุ๋ยเคมีอย่างไม่เหมาะสม ส่งผลให้เกิดปัญหาสารเคมีตกค้างในดิน น้ำ และผลผลิต รวมถึงเป็นอันตรายต่อสุขภาพของเกษตรกรและผู้บริโภค

ด้านสังคม

- ช่องว่างระหว่างเกษตรกรกับตลาด: การขาดข้อมูลข่าวสารทำให้เกษตรกรไม่สามารถเข้าถึงตลาดหรือทราบความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างทันทั่วถึง ทำให้ถูกกดราคา
- ความเสี่ยงด้านสุขภาพ: การสัมผัสกับสารเคมีทางการเกษตรอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกษตรกรมีความเสี่ยงต่อโรคร้ายไข้เจ็บต่างๆ
- การขาดองค์ความรู้ที่เหมาะสม: เกษตรกรจำนวนไม่น้อยยังขาดองค์ความรู้ในการนำเทคโนโลยีหรือหลักวิชาการสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ ทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาข้างต้นได้

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

การจัดการดินและปุ๋ย: วิเคราะห์ดินเพื่อทราบค่า pH และธาตุอาหารในดินก่อนการปลูก จากนั้นจึงเลือกใช้ปุ๋ยในปริมาณที่เหมาะสม เพื่อลดต้นทุนและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ไว้ใช้เอง

การจัดการน้ำ: ศึกษาปริมาณน้ำที่พืชต้องการในแต่ละช่วงการเจริญเติบโต และใช้ระบบให้น้ำที่มีประสิทธิภาพ เช่น ระบบสปริงเกอร์ Handy sense เพื่อประหยัดน้ำ

การป้องกันกำจัดศัตรูพืช: ใช้วิธีผสมผสาน (Integrated Pest Management - IPM) ที่เน้นการควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธี เช่น ใช้แมลงศัตรูธรรมชาติ หรือใช้สารสกัดจากพืชสมุนไพร แทนการใช้สารเคมีในปริมาณมาก

การใช้แอปพลิเคชันและซอฟต์แวร์: ใช้แอปพลิเคชันที่ช่วยในการพยากรณ์อากาศ คาดการณ์โรคและแมลงศัตรูพืช หรือใช้ซอฟต์แวร์ในการวางแผนการปลูกและการจัดการผลผลิต

ระบบบริหารจัดการแปลงเกษตรด้วยระบบเกษตรอัจฉริยะ เป็นหนึ่งในระบบเกษตรแม่นยำ ฟาร์มอัจฉริยะ ที่ผนวกเทคโนโลยีเซนเซอร์ตรวจวัดสภาพแวดล้อมทางการเกษตรและระบบควบคุมการทำงานอัตโนมัติเข้าด้วยกัน ประกอบด้วย การควบคุมและสั่งงานผ่านสมาร์ทโฟน การตั้งเวลา จากการตรวจวัดค่าผ่านเซนเซอร์เป็นอุปกรณ์ชุดเล็กที่มีส่วนประกอบ ได้แก่ บอร์ด/แผงวงจร เซนเซอร์ตรวจวัดความชื้นดิน เซนเซอร์ตรวจวัดความเข้มแสง และเซนเซอร์ตรวจวัดความชื้นและอุณหภูมิอากาศ จุดเด่นของนวัตกรรม : เป็นการนำเทคโนโลยีเซนเซอร์เข้ามาช่วยในกระบวนการเพาะปลูก ช่วยให้เกษตรกรสามารถควบคุมสภาวะแวดล้อมในการปลูกตั้งแต่ต้น ส่งผลให้ควบคุมคุณภาพและประเมินปริมาณผลผลิต รวมถึงช่วยเรื่องการเพิ่มคุณค่าของผลิตผลได้ รวมทั้งลดต้นทุนการผลิตในส่วนของการให้น้ำแก่พืช เป็นเครื่องมือที่รองรับการใช้งานผ่านอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต และคอมพิวเตอร์ ข้อจำกัด คือ ใช้งานได้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

มีระบบบริหารจัดการแปลงแบบระบบเกษตรอัจฉริยะ โดยมีเซนเซอร์วัดอุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ในอากาศจากนั้นก็มีการตั้งค่าสูงสุดและต่ำสุดของอุณหภูมิเพื่อเป็นตัวกำหนดและสั่งการให้น้ำในปริมาณและระยะเวลาที่เหมาะสม โดยสามารถทำได้ ๒ ระบบ คือการให้น้ำแบบเกษตรอัจฉริยะโดยระบบจะดำเนินการเองเป็นอัตโนมัติ หรือสามารถปรับเป็นการสั่งการแบบควบคุมเองได้โดยตัวเกษตรกร ทั้งนี้ต้องมีระบบการวัดค่าความชื้นสัมพัทธ์และอุณหภูมิที่แม่นยำ เพื่อให้การให้น้ำมีประสิทธิภาพสูงสุดและเป็นการประหยัดต้นทุนการให้น้ำ

จากวิธีการเดิม โดยตัวเกษตรกรมีการทวนสอบความแม่นยำและความเที่ยงตรงของอุปกรณ์ตามรอบระยะเวลาที่กำหนดเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพสูงสุด

การใช้ระบบเซนเซอร์ เมื่อเซนเซอร์ตรวจพบค่าสถานะที่ไม่เหมาะสม จะส่งงานระบบอื่นๆ ให้ทำงานโดยอัตโนมัติ เช่น หากพบค่าอุณหภูมิสูงกว่าที่กำหนดจะสั่งงานให้สเปร์ย์หมอกทำงานโดยอัตโนมัติ เพื่อลดอุณหภูมิ

การให้น้ำเห็ดในโรงเรือนให้ ๒ เวลา ช่วงเช้าเวลา ๐๙.๐๐ น. และ ๑๓.๐๐ น. หากอุณหภูมิประมาณ ๒๕ C จะสั่งงานให้สเปร์ย์หมอกทำงานประมาณไม่เกิน ๑ นาที ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอุณหภูมิ ความชื้น ถ้าหากมีฝนตก จะไม่ให้น้ำแก่พืช

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

มีการวิเคราะห์เพื่อวางแผนการผลิต การวิเคราะห์ดิน: เก็บตัวอย่างดินนำไปตรวจเพื่อหา ค่า pH และ ปริมาณธาตุอาหารในดิน (ไนโตรเจน, ฟอสฟอรัส, โพแทสเซียม) ข้อมูลนี้ช่วยให้เลือกชนิดและปริมาณปุ๋ยที่เหมาะสม

การปรับปรุงดิน: หากผลวิเคราะห์ดินพบว่าดินเป็นกรด จะใส่ปูนขาวหรือโดโลไมท์ เพื่อปรับค่า pH ให้เหมาะสม หากขาดธาตุอาหาร จะใส่ปุ๋ยอินทรีย์ตามคำแนะนำจากผลการวิเคราะห์ดิน เช่น หากขาดฟอสฟอรัส (P) ควรใช้ปุ๋ยที่มีสัดส่วน P สูง

การประเมินสภาพภูมิอากาศ: ศึกษาข้อมูลสภาพภูมิอากาศในพื้นที่ เช่น ปริมาณน้ำฝน อุณหภูมิ และ แสงแดด เพื่อวางแผนการเพาะปลูกให้สอดคล้องกับฤดูกาล

การเลือกพันธุ์พืชเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จ พิจารณาจาก:

- ความต้านทานโรคและแมลง: เลือกพันธุ์พืชที่ได้รับการพัฒนาให้มีความต้านทานต่อโรคและแมลงที่พบในพื้นที่ เพื่อลดการใช้สารเคมีและลดความเสียหายของผลผลิต
- ความทนทานต่อสภาพภูมิอากาศ: เลือกพันธุ์พืชที่สามารถทนต่อสภาพอากาศในพื้นที่ เช่น พันธุ์พืชที่ทนแล้งสำหรับพื้นที่ที่ขาดแคลนน้ำ หรือพันธุ์ที่ทนน้ำท่วมสำหรับพื้นที่ที่มีความเสี่ยง
- ความต้องการของตลาด: เลือกปลูกพืชที่ตลาดมีความต้องการสูง หรือมีราคาดี เพื่อให้สามารถจำหน่ายผลผลิตได้อย่างคุ้มค่า

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติมเพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๕.....ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑)ยางพารา..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑๗-๐-๐.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๒)ผักเหมียง..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑๗-๐-๐.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๓)เห็ด..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑-๐-๐.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๔)ผักกูด..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑-๐-๐.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๕)ไม่ผล..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๒-๐-๐.....(ไร่-งาน-วา)

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๑.....ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑)ปลานิล..... จำนวน.....๑.....(หน่วย.....บ่อ.....)

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....-.....ชนิด ประกอบด้วย

๓.๑)จำนวน.....(ตัว)

๔) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย

๔.๑)จำนวน.....(หน่วย.....)

๔.๒)จำนวน.....(หน่วย.....)

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า.....ผักเหมียง.....มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) ค่าแรงเก็บผักเหมียง เป็นเงิน.....๓,๙๑๗.๖๔.....บาท/ไร่

๑.๒) ค่าจ้างมัดของ เป็นเงิน.....๒๗๐.๑๑.....บาท/ไร่

๑.๓) ค่าปุ๋ยหมัก เป็นเงิน.....๕,๐๐๐.....บาท/ไร่

๑.๔) ค่าแรงใส่ปุ๋ย เป็นเงิน.....๖๕๒.๙๔.....บาท/ไร่

๑.๕) ค่าน้ำหมักชีวภาพ เป็นเงิน.....๒๔๐.....บาท/ไร่

๑.๖) ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เป็นเงิน.....๓๕.๒๙.....บาท/ไร่

รวมต้นทุนการผลิต๑๐,๑๑๕.๙๘.....บาท/ไร่

รายได้๑๕,๓๙๐.....บาท/ไร่

กำไร๕,๒๗๔.๐๒.....บาท/ไร่

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรรายต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ผักเหมียง เห็ด ผักกูด

เฉลี่ยรายได้วันละ.....๑,๐๐๐.....บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ผักเหมียง เห็ด ผักกูด

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ.....๗,๐๐๐.....บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)
ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ยางพารา ผักเหมียง เห็ด ผักกูด
เฉลี่ยรายได้เดือนละ.....๓๐,๐๐๐.....บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)
ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ยางพารา ผักเหมียง เห็ด ผักกูด ทุเรียน หน่อไม้
เฉลี่ยรายได้ปีละ.....๔๘๐,๐๐๐.....บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)
ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง

- การทำเกษตรทำให้มีอาหารบริโภคในครัวเรือนอย่างเพียงพอและปลอดภัย ลดรายจ่ายในชีวิตประจำวัน และยังมีผลผลิตที่สามารถนำไปขายเพื่อสร้างรายได้ที่มั่นคง
- มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง: อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่ต้องเรียนรู้และพัฒนาทักษะใหม่ ๆ อยู่เสมอ ทั้งในเรื่องการใช้เทคโนโลยี การวิเคราะห์ดินและน้ำ หรือการจัดการศัตรูพืช ทำให้เกษตรกรได้ฝึกฝนการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต
- การได้ใกล้ชิดกับธรรมชาติและได้ลงมือปฏิบัติงานจริงทำให้ได้ออกกำลังกาย และยังได้บริโภคผลผลิตที่สดใหม่และปลอดภัยจากสารเคมี

ประโยชน์ที่เกิดกับเกษตรกรรายอื่น

- การรวมกลุ่มกันเป็นเครือข่ายเกษตรกรทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ระหว่างกัน เช่น การแบ่งปันเทคนิคการเพาะปลูก หรือวิธีการแก้ปัญหาที่พบเจอ
- การเป็นต้นแบบ: เกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในการนำหลักวิชาการหรือนวัตกรรมมาปรับใช้ สามารถเป็นต้นแบบและแรงบันดาลใจให้เกษตรกรรายอื่น ๆ หันมาพัฒนาวิธีการทำเกษตรของตนเอง

ประโยชน์ที่เกิดกับชุมชน

- ภาคการเกษตรเป็นรากฐานสำคัญของเศรษฐกิจในชุมชน การทำเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพช่วยสร้างงานสร้างรายได้หมุนเวียน
- การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ: การทำเกษตรแบบยั่งยืน เช่น การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ และการลดการใช้สารเคมี จะช่วยรักษาสภาพดิน น้ำ และสิ่งแวดล้อมในชุมชนให้มีความอุดมสมบูรณ์
- การสร้างชุมชนที่เข้มแข็ง: การรวมกลุ่มเกษตรกรในชุมชนทำให้เกิดความสามัคคี การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และร่วมกันวางแผนพัฒนาชุมชนให้ยั่งยืน

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสีเขียวหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

การใช้น้ำอย่างคุ้มค่าด้วยระบบ Handy sense โดยมีเซ็นเซอร์วัดอุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ในอากาศ จากนั้นก็มีการตั้งค่าสูงสุดและต่ำสุดของอุณหภูมิเพื่อเป็นตัวกำหนดและสั่งการให้น้ำในปริมาณและระยะเวลาที่เหมาะสม โดยสามารถทำได้ ๒ ระบบ คือการให้น้ำแบบเกษตรอัจฉริยะโดยระบบจะดำเนินการเองเป็นอัตโนมัติ หรือสามารถปรับเป็นการสั่งการแบบควบคุมเองได้โดยตัวเกษตรกร ทั้งนี้ต้องมีระบบการวัดค่าความชื้นสัมพัทธ์และอุณหภูมิที่แม่นยำ เพื่อให้การให้น้ำมีประสิทธิภาพสูงสุดและเป็นการประหยัดต้นทุนการให้น้ำจากวิธีการเดิม โดยตัวเกษตรกรมีการทวนสอบความแม่นยำและความเที่ยงตรงของอุปกรณ์ตามรอบระยะเวลาที่กำหนดเพื่อให้

การดำเนินงานมีประสิทธิภาพสูงสุด พืชจะได้รับน้ำในปริมาณที่พอเหมาะตามความต้องการจริง ไม่มากเกินไปจนทำให้สิ้นเปลืองน้ำและหน้าดินพังทลาย

การให้น้ำตามสภาพอากาศ: ระบบจะหยุดให้น้ำเองอัตโนมัติเมื่อฝนตก ช่วยประหยัดน้ำและพลังงานได้อย่างมาก

การลดการใช้สารเคมีและการอนุรักษ์ดิน การใช้ปุ๋ยอินทรีย์: การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ที่ผลิตจากเศษซากพืชและสัตว์ช่วยเพิ่มธาตุอาหารในดินตามธรรมชาติ ทำให้ดินอุดมสมบูรณ์และลดการใช้ปุ๋ยเคมีได้

การใช้พลังงานทางเลือก: การติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์สำหรับปั้มน้ำหรือระบบไฟฟ้าในแปลงเกษตรช่วยลดการพึ่งพาพลังงานจากเชื้อเพลิงฟอสซิล ซึ่งเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในระยะยาวได้ครับ

การเปลี่ยนของเสียให้เป็นประโยชน์: การนำเศษวัสดุเหลือใช้จากการเกษตร เช่น ก้อนเชื้อเห็ดเหลือใช้ มาทำปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยชีวภาพ ช่วยลดปริมาณขยะและสร้างประโยชน์

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

การทำเกษตรแบบยั่งยืน เช่น การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ และการลดการใช้สารเคมี จะช่วยรักษาสภาพดิน น้ำ และสิ่งแวดล้อมในชุมชนให้มีความอุดมสมบูรณ์

๑. การอนุรักษ์ดินและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ มีการทำปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ ศพก.แห่งนี้เป็นแหล่งเรียนรู้และสาธิตวิธีการทำปุ๋ย เช่น ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ ซึ่งช่วยเพิ่มธาตุอาหารและปรับปรุงโครงสร้างดินให้ดีขึ้น และลดการพึ่งพาปุ๋ยเคมีที่อาจทำให้ดินเสื่อมโทรมในระยะยาว

๒. การจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ การใช้ระบบน้ำหยดและระบบสปริงเกลอร์: ศพก. สาธิตและให้ความรู้เรื่องการติดตั้งระบบให้น้ำแบบประหยัด เช่น ระบบน้ำหยดและสปริงเกลอร์ ซึ่งช่วยให้พืชได้รับน้ำอย่างสม่ำเสมอและในปริมาณที่เหมาะสม ลดการสูญเสียจากการระเหยและการไหลทิ้ง

๓. การนำเศษวัสดุเหลือใช้จากการเกษตร เช่น ก้อนเชื้อเห็ดเหลือใช้ มาทำปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยชีวภาพ ช่วยลดปริมาณขยะและสร้างประโยชน์

๔. การลดการใช้สารเคมีและการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ มีการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM): ศพก. ส่งเสริมการใช้วิธีธรรมชาติในการควบคุมศัตรูพืช เช่น การใช้สารชีวภัณฑ์ เชื้อราไตรโคเดอร์มา ศัตรูธรรมชาติ การใช้สมุนไพรไล่แมลง ซึ่งช่วยลดการใช้ยาฆ่าแมลงและสารเคมีอันตราย

๕. การปลูกพืชแบบผสมผสาน (เกษตรทฤษฎีใหม่): การทำเกษตรผสมผสาน เช่น การปลูกพืชหลายชนิดในพื้นที่เดียวกัน การเลี้ยงสัตว์ และการทำบ่อปลา ช่วยสร้างระบบนิเวศที่มีความสมดุล ทำให้มีสิ่งมีชีวิตหลากหลายชนิดอาศัยอยู่ร่วมกันตามธรรมชาติ

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

อำเภอเมืองภูเก็ต พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ยางพารา มีพื้นที่ปลูกมาก จำนวน ๑๒,๙๐๗ ไร่ รองลงมา คือ มะพร้าวผลแก่ มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๑,๗๖๒ ไร่ และมะพร้าวผลอ่อน มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๔๖๔ ไร่ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ปลูก ปาล์มน้ำมัน สะตอ ทูเรียน ผักเหมียง ไม้ผลต่างๆ เป็นต้น

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ ศพก. อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต เป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และมีเกษตรกรต้นแบบเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

- เป็นวิทยากรศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.หลัก) อำเภอเมืองภูเก็ต
- เป็นวิทยากรในการฝึกอบรมและศึกษาดูงานให้กับเกษตรกร นักเรียน นักศึกษา คณะครู อาจารย์ ส่วนราชการ ภาคเอกชนและประชาชนทั่วไป
- วิทยากรประจำศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน
- วิทยากร บรรยายเรื่องการบริหารพื้นที่ การจัดการผลผลิตที่ปลอดภัยต่อผู้บริโภค และฝึกปฏิบัติ เรื่อง การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ เพื่อลดต้นทุนการผลิตโครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ในเขตปฏิรูปที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒
- วิทยากรบรรยาย เรื่อง พืชศาสตร์และฝึกปฏิบัติการทำสวนสมุนไพรและการบำรุงดิน โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปี ๒๕๖๒
- เป็นวิทยากรร่วมกับ นายอนันต์โชค ศักดิ์สวัสดิ์ เครือข่ายอาหารเพื่อเพื่อน แลกเปลี่ยน ประสบการณ์และการดำเนินงาน ในการจัดทำและใช้เครื่องมือต่างๆ ในระบบการรับรองอย่างมีส่วนร่วม (PGS) ได้แก่ การทำประวัติฟาร์ม การเยี่ยมแปลง การทำสรุป การวางระบบการติดตาม และการออกตรารับรองของกลุ่ม
- เป็นวิทยากร หลักสูตรการส่งเสริมการรวมกลุ่ม และการบริหารจัดการตลาด ให้กับเกษตรกรตำบลฉลอง ภายใต้โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรยุคใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕
- เป็นวิทยากร ในงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยี (Field Day) อำเภอเมืองภูเก็ต ปี ๒๕๖๗ ฐานการผลิตเห็นคุณภาพ (Handy Sense)

บทบาทวิทยากร

เป็นสถานที่ในการประชุมคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
และคณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ระดับอำเภอ

ฝ่ายวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน เข้าไปดำเนินโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
โดยการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน แนะนำแอปพลิเคชันกรมพัฒนาที่ดิน แนะนำ AI Chatbot กรม
พัฒนาที่ดิน “คุยกับน้องดินดี” บริการตรวจวิเคราะห์ดินด้วยชุดตรวจสอบดินภาคสนาม (LDD Test Kit) ทำปุ๋ย
พร้อมทั้งพัฒนาศักยภาพของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.อำเภอเมือง) สำหรับ
ให้บริการด้านการพัฒนาที่ดิน และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านการพัฒนาที่ดินในพื้นที่

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดภูเก็ตใช้สถานที่ Live สด ขายสินค้าของกลุ่ม

โครงการโตโยต้า ธุรกิจชุมชนพัฒนา

เป็นโครงการนวัตกรรมสังคมของโตโยต้าที่มุ่งเน้นการสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจผ่านการสร้างความเข้มแข็งแก่เศรษฐกิจฐานรากผ่านการพัฒนาศักยภาพให้ผู้ประกอบการ ขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างยั่งยืน ส่งเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นพนักงานเกษียณอายุของโตโยต้าที่มีประสบการณ์ด้านระบบการผลิตแบบโตโยต้าและหลักการโคเซ็น เข้าไปช่วยเหลือธุรกิจชุมชนในลักษณะของการเป็น พี่เลี้ยงทางธุรกิจด้วยการให้เจ้าหน้าที่ร่วมศึกษาถึงสาเหตุของปัญหา พร้อมนำองค์ความรู้ของโตโยต้าเข้าไปถ่ายทอดและปรับปรุงระบบการจัดการปัญหาของธุรกิจ เพื่อให้ผู้ประกอบการเข้าใจถึงหลักการแก้ปัญหาตามแนวปฏิบัติของโตโยต้าในทุกขั้นตอน และนำไปใช้ได้อย่างเป็นรูปธรรมโดยทางโครงการได้คัดเลือก ศพก.หลักของอำเภอเมืองภูเก็ต พัฒนาระบบการผลิตเห็นนางฟ้าซึ่งจะช่วยให้การผลิตเห็นรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดการใช้แรงงาน และนำวัตถุดิบมาใช้ลดการสูญเสีย zero waste

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

ศพก.อำเภอเมืองภูเก็ตเป็นแปลงเรียนรู้ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ (ผักเหมียง) แปลงต้นแบบการผลิตผักเหมียงคุณภาพให้กับสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่และผู้ที่สนใจ มีการจัดอบรมถ่ายทอดความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การลดต้นทุน การทำปุ๋ยอินทรีย์ การทำสารชีวภัณฑ์ใช้เอง การแปรรูปผักเหมียง การหาช่องทางตลาด ตลอดจนการจัดกิจกรรมของหน่วยงานต่างๆ มีการประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการ ศพก. และคณะกรรมการแปลงใหญ่ และ YSF เพื่อร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และหาแนวทางการแก้ไขปัญหา มีแนวทางในการลดต้นทุน โดยการวิเคราะห์ดิน ตรวจหาธาตุอาหารและค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน รวมทั้ง จัดกระบวนการเรียนรู้ด้านดินปุ๋ยให้แก่เกษตรกร ทำให้เกษตรกรเห็นความสำคัญในการใช้ปุ๋ยเคมีอย่างถูกต้องตามสภาพความอุดมสมบูรณ์ของดินในแต่ละพื้นที่และความต้องการของพืช มีการจัดหาปัจจัยการผลิตและการใช้เครื่องกลร่วมกันตามเป้าหมายการพัฒนาด้านการลดต้นทุนการผลิต โดยการวางแผนการจัดหาปุ๋ยเคมี ปุ๋ยคอก วัสดุการทำปุ๋ยหมักร่วมกัน ปีละ ๑-๒ ครั้ง

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

- ปี ๒๕๖๗ สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอเมืองภูเก็ต จัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day) โดยมีนายอำเภวย พินสุวรรณ รองผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต เป็นประธานเปิดพร้อมเยี่ยมชมฐานการถ่ายทอดเทคโนโลยี พร้อมด้วยนางจรัสศรี คำภีร์สิงห์ เกษตรจังหวัดภูเก็ต หัวหน้าส่วนราชการภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชนและเกษตรกรเครือข่ายเข้าร่วมการจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยี (Field Day) เพื่อกระตุ้นให้เกษตรกรเริ่มต้นการผลิตในปีการเพาะปลูกใหม่โดยใช้เทคโนโลยีและภูมิปัญญาที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่ หน่วยงานต่าง ๆ มีการให้บริการด้านการเกษตรตามภารกิจเพื่อสนับสนุนเกษตรกรเริ่มต้นการผลิตในปีการเพาะปลูกใหม่ และตอบสนองนโยบาย “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้”

โดยการจัดงานมี ๓ ฐานเรียนรู้ ได้แก่

๑.การผลิตเห็ดคุณภาพด้วยระบบเกษตรอัจฉริยะ (Handy Sense)

๒.การผลิตข้าวเกรียบจากเห็ดนางฟ้า

๓.การผลิตดินปลูกที่มีคุณภาพจากก้อนเห็ดนางฟ้าเหลือทิ้ง รวมถึงมีกิจกรรมสนับสนุนจากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กลุ่มแปลงใหญ่ และหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง การจำหน่ายสินค้าและผลิตทางการเกษตรของกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน Young Smart Farmer สำหรับการจัดงานในครั้งนี้ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชน โดยมีเกษตรกรเข้าร่วมงานกว่า ๒๕๐ คน

งานวันถ่ายทอดเทคโนโลยี (Field Day)

นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต , มหาวิทยาลัยมหาสารคามเข้ามาศึกษาดูงาน

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติต่ออย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

- สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ตตอบรมโครงการส่งเสริมและพัฒนาต้นแบบเกษตรอัจฉริยะ ณ ศพก.อำเภอภูเก็ตรอบคลุมทั้ง ๓ อำเภอในจังหวัดภูเก็ต จำนวน ๗๐ ราย

หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมบูรณาการถ่ายทอดความรู้

- สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดภูเก็ต จัดอบรมหลักสูตรเกษตรกรอินทรีย์, นวเกษตรและหลักสูตรส่งเสริมการพัฒนาธุรกิจชุมชน
- สหกรณ์จังหวัดภูเก็ตจัดอบรมหลักสูตรอุดมการณ์ หลักการ วิธีการของสหกรณ์ และการบริหารจัดการกลุ่ม
- สถานีพัฒนาที่ดินภูเก็ต ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน

ตัวอย่างเกษตรกรที่ผ่านการอบรมจาก ศพก.ได้นำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาการผลิตของตนเอง

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ความรู้ที่นำไปใช้ในการพัฒนาการผลิตของตนเอง
๑.	นายสุรกิจ นิรมล	ระบบ Handy Sense , การทำปุ๋ยหมัก,
๒.	นายเจริญ สลับศรี	ระบบ Handy Sense
๓.	นายอนันต์ อินทร์หอม	ระบบ Handy Sense , การจัดการน้ำ
๔.	นายชำนาญ ยอดแก้ว	ระบบ Handy Sense
๕.	นางสายวิณ ศรีสว่าง	ระบบ Handy Sense , การผลิตเห็ด
๖.	นายกัมพล กิ่งแก้ว	การทำปุ๋ยหมัก , การจัดการน้ำ , การผลิตผักเหมีียง
๗.	นายมารินทร์ ทองย้อย	การทำปุ๋ยหมัก
๘.	นายเกษม หวังจิตร	การจัดการน้ำ, การผลิตผักเหมีียง
๙.	นางอมรรัตน์ เบญจเลิศยานนท์	การทำปุ๋ยหมัก
๑๐.	นายสมพร แซ่หลิม	การทำปุ๋ยหมัก
๑๑.	นางสมร แก้วสุวิงค์	การผลิตเห็ด , การทำปุ๋ยหมัก
๑๒.	โรงเรียนบ้านฉลอง	ระบบ Handy Sense
๑๓.	นายวีรศักดิ์ สว่างโพธิ์	ระบบ Handy Sense

ตัวอย่างแปลงเกษตรกรที่ผ่านการอบรมจากศพก.และนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาการผลิตของตนเอง

แปลงเกษตรอินทรีย์ของนายกัมพล กิ่งแก้ว นำความรู้เรื่องการทำปุ๋ยหมัก การจัดการน้ำ และการผลิตผักเหมียงที่ได้รับจาก ศพก. ไปปรับใช้ในแปลงของตนเอง

โรงเรือนเห็ดของนางสายวิณ ศรีสว่าง นำความรู้เรื่องการจัดการฟาร์ม การวางแผนการผลิต การทำดินปลูก และการทำปุ๋ยหมักจากเห็ดนางฟ้าเหลือทิ้งที่ได้รับจาก ศพก. ไปปรับใช้ในแปลงของตนเอง

นายสุรกิจ นิรมล นำความรู้เรื่องระบบ Handy Sense การทำปุ๋ยหมัก และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้รับจาก ศพก. ไปปรับใช้ในแปลงของตนเอง

โรงเรียนบ้านฉลอง ตำบลฉลอง อำเภอมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต เข้ามาศึกษาดูงานเรื่องระบบเกษตรอัจฉริยะ (Handy sense) จากนายสัญญา หิรัญวดี เกษตรต้นแบบ ศพก. อำเภอมืองภูเก็ต และนำความรู้ที่ได้รับ ไปติดตั้งระบบเกษตรอัจฉริยะ (Handy sense) ภายในโรงเรือนปลูกองุ่นของโรงเรียน

นายวีรศักดิ์ สร้างโพธิ์ เข้ามาศึกษาดูงานเรื่องระบบเกษตรอัจฉริยะ (Handy Sense) จากนายสัญญา หิรัญวดี เกษตรต้นแบบ ศพก. อำเภอมืองภูเก็ต และนำความรู้ที่ได้รับไปติดตั้งระบบเกษตรอัจฉริยะ (Handy Sense) ภายในโรงเรือนเมล่อนของตนเอง

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่ ร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายในการถ่ายทอดความรู้และเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ให้แก่ผู้สนใจ

หน่วยงานภาคีเครือข่าย : สำนักงานเกษตรอำเภอมืองภูเก็ต , สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต , สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี, ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรภูเก็ต, สถานีพัฒนาที่ดินภูเก็ต, เทศบาลตำบลฉลอง , สำนักงานประมงจังหวัดภูเก็ต, สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดภูเก็ต,

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดภูเก็ต, สำนักงานปฎิรูปที่ดินจังหวัดภูเก็ต, พลังงานจังหวัดภูเก็ต, สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดภูเก็ต, สหกรณ์จังหวัดภูเก็ต, มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต และศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล เป็นต้น

มีหน่วยงานเข้าไปพัฒนาส่งเสริมในเรื่องของการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเห็ดและผักเหียง เพื่อสร้างแบรนด์ และสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์ เช่น ชาผักเหียง ผงโรยข้าวผักเหียง แหนมเห็ด เป็นต้น

กิจกรรม " โครงการเยาวชนร่วมใจพิทักษ์สิ่งแวดล้อมเนื่องในวันสิ่งแวดล้อมไทย " และร่วมกิจกรรมบำรุงฝ่ายชะลอน้ำ..ร่วมกับเทศบาลตำบลคลอง คณะครูและนักเรียนโรงเรียนบ้านคลอง คณะครูและนักศึกษา กศน. ตำรวจโรงพักคลองและเจ้าหน้าที่ สปก.ภูเก็ต

นายสัญญา หิรัญวดี ได้มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มจากการเรียนรู้ด้วยตนเองจากอินเทอร์เน็ต จากการอบรมหน่วยงานต่างๆ และทดลองลงมือปฏิบัติ

๔.๑.๔ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

นายสัญญา หิรัญวดี เป็นประธานศพก. ทั้งระดับอำเภอและระดับจังหวัดภูเก็ต เป็นผู้นำและกำหนดเป้าหมายของ ศพก. ให้สอดคล้องกับนโยบายของภาครัฐและความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่ วางแผนและบริหารจัดการศูนย์ ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง: ทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร และภาคเอกชน เพื่อขอรับการสนับสนุนทั้งด้านวิชาการและงบประมาณ

ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ ประยุกต์ใช้ในแปลงเรียนรู้ของ ศพก. เพื่อให้เกษตรกรได้ทดลองและเรียนรู้จากของจริง พัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ร่วมกับคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ ศพก. ในการพัฒนาหลักสูตรการอบรมที่ทันสมัยและตอบโจทย์ปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงเป็นวิทยากรและผู้ถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์ด้านการเกษตรให้กับเกษตรกรและผู้ที่มาศึกษาดูงานที่ศูนย์ฯ และสร้างเครือข่ายเกษตรกรต้นแบบนำเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในการใช้เทคโนโลยีมาเป็นต้นแบบ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจและเป็นแบบอย่างให้กับเกษตรกรรายอื่น ๆ จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้เกษตรกรได้มาพบปะ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และองค์ความรู้ระหว่างกัน นำไปสู่การขยายผลสู่ชุมชน ส่งเสริมให้มีการนำองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่ได้จาก ศพก. ไปปรับใช้ในแปลงของเกษตรกรจริงในวงกว้าง เพื่อยกระดับผลผลิตและคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในชุมชน

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน

มีความภาคภูมิใจที่ศพก. ได้เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งให้บริการทางการเกษตร เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ เน้นการเรียนรู้จากเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จ โดยคำนึงถึงการลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิต การพัฒนาคุณภาพและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมมาใช้ในการกระบวนการผลิต ตลอดจนเชื่อมโยงองค์ความรู้จากสถาบันการศึกษาในพื้นที่ และมีการส่งเสริมด้วย BCG Model ให้เป็นต้นแบบและเกิดผลสำเร็จในระดับชุมชน เพื่อให้เกษตรกรที่มาเรียนรู้ได้รับความรู้ สร้างเครือข่ายเกษตรกรทั้งในระดับตำบล อำเภอ จังหวัด ไปจนถึงระดับประเทศ และเกิดจิตสำนึกในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรที่มีการใช้ปัจจัยการผลิตอย่างเหมาะสม ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง มีความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สามารถพึ่งพาตนเองได้

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

เจ้าของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.หลัก) อำเภอเมืองภูเก็ต

ประธานกลุ่มเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านนากก

เกษตรกรต้นแบบระดับอำเภอ

Smart Farmer ต้นแบบระดับอำเภอ

ประธานเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จังหวัดภูเก็ต

กรรมการหมู่บ้าน หมู่ที่ ๕ ตำบลฉลอง อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต

- 🏠 อาสาสมัครพลังงาน
- 🏠 อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (ปอ ๒๕๕๘ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิคณะกรรมการอาสาสมัครเกษตร)
- 🏠 อาสาสมัครฝนหลวง
- 🏠 หมอดินอาสา จังหวัดภูเก็ต
- 🏠 ผู้นำชุมชนในการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ
- 🏠 ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพาะเห็ดในเขตปฏิรูป
- 🏠 อาสาสมัครเกษตรด้านบัญชี (ครูบัญชีอาสา)
- 🏠 ที่ปรึกษายูวเกษตรกรโรงเรียนบ้านฉลอง
- 🏠 ผู้ทรงคุณวุฒิคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านฉลอง
- 🏠 อาสาปฏิรูปที่ดิน
- 🏠 อนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด
- 🏠 คณะกรรมการพัฒนาเทศบาลตำบลฉลอง
- 🏠 ประมงอาสา
- 🏠 ผู้ประสานงานเครือข่ายเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมจังหวัดภูเก็ต
- 🏠 ประธานธนาคารปูอินทรีย์ของกรมพัฒนาที่ดิน

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งให้บริการทางการเกษตร เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้กับเกษตรกร และที่สำคัญคือเป็นกลไกการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่อำเภอเมืองภูเก็ต และสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยพึ่งพาตนเอง และสร้างความเข้มแข็งให้กับภาคการเกษตรตั้งแต่ระดับหมู่บ้านจนถึงประเทศ ทำให้เกษตรกรอยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืน มีอาชีพและรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีและสามารถพึ่งพาตัวเองได้

การเข้าร่วมกิจกรรม ถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ที่มีให้เกษตรกรหรือผู้ที่สนใจ การเสียสละเหล่านี้ช่วยสร้างความสามัคคีและส่งเสริมให้ ศพก. เป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้และพัฒนาอย่างแท้จริง ซึ่งนำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตและผลผลิตของเกษตรกรในชุมชน

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

คุณค่าของคน คือ การทำตนให้มี “คุณค่า”

คุณค่าที่สร้างจากตัวเราเอง การสร้างคุณค่าของตัวเองไม่ได้หมายถึงการรอให้คนอื่นมามองเห็นหรือให้การยอมรับ แต่คือการที่ตัวเราเองลงมือกระทำสิ่งต่างๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์และสร้างความดีงามขึ้นมาในชีวิตและสังคม ,การลงมือปฏิบัติจริงเพื่อประโยชน์ส่วนรวม เพราะการทำเกษตรเป็นอาชีพที่สร้างคุณค่าอย่างเป็นรูปธรรม เกษตรกรไม่ได้แค่ปลูกพืชเพื่อเลี้ยงตัวเอง แต่ยังผลิตอาหารหล่อเลี้ยงคนทั้งประเทศ การลงมือทำนา ทำสวน หรือเลี้ยงสัตว์ จึงเป็นการสร้างคุณค่าที่ยิ่งใหญ่ เป็นการให้ที่ส่งผลต่อชีวิตของผู้คนจำนวนมาก และคุณค่าที่ยั่งยืน คุณค่าที่สร้างขึ้นจากการทำประโยชน์จะมีความยั่งยืนและมั่นคง

นั่นคือ การมีชีวิตที่มีคุณค่านั้น ไม่ได้มาจากการได้รับ แต่มาจากการให้และการลงมือทำ การทำความดี การสร้างประโยชน์ให้ผู้อื่น รวมถึงการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง คือหนทางที่ทำให้เรามี "คุณค่า" ที่แท้จริง

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

๑. นายภิมลชัย ณ ตะกั่วทุ่ง	หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ
๒. นางสาวอนุสรณ์ จำปาดวง	เกษตรอำเภอเมืองภูเก็ต
๓. นางสาวอัจฉริยา ขอบงาน	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
๔. นางสาวศิรดา จิตตวาทิ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
๕. นางสาวภาวดี หิรัญวดี	สมาชิกศพก.

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

๑. การเตรียมการและวางแผน

- ตั้งทีมหลักในการถอดบทเรียน : เลือกเจ้าหน้าที่และเกษตรกรที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการดำเนินงาน
- กำหนดวัตถุประสงค์: ชี้แจงเป้าหมายที่ชัดเจนว่าต้องการถอดบทเรียนเรื่องอะไร
- เตรียมคำถาม: สำหรับการสัมภาษณ์หรือพูดคุย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๒. การดำเนินการถอดบทเรียน

การรวบรวมข้อมูลจากประสบการณ์จริง โดยเน้นไปที่การพูดคุยกับ เกษตรกรต้นแบบ

- สัมภาษณ์ข้อมูลพื้นฐาน: บันทึกข้อมูลสำคัญ เช่น ประวัติความเป็นมาของ ศพก., แรงจูงใจในการทำเกษตร, หรือปัจจัยที่ทำให้ตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ เป็นต้น
- รวบรวมองค์ความรู้: สอบถามในรายละเอียดเกี่ยวกับ วิธีการดำเนินงาน เทคนิคหรือภูมิปัญญา การลดต้นทุนการผลิตและการเพิ่มผลผลิต การบริหารจัดการกลุ่ม การวางแผนการผลิต และการตลาด เป็นต้น
- ค้นหาปัจจัยแห่งความสำเร็จและปัญหา: ถามถึง ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จ เช่น การสนับสนุนจากภาครัฐ, ความร่วมมือของสมาชิก, หรือการเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม รวมถึง ปัญหาและอุปสรรค ที่พบเจอ และวิธีการแก้ไข

๓. การวิเคราะห์และสรุปผล

- วิเคราะห์ข้อมูล: นำข้อมูลที่ได้จากเกษตรกรมาประมวลผล เพื่อหาความเชื่อมโยงและสรุปเป็นองค์ความรู้ที่ชัดเจน

- จัดทำรายงาน: บันทึกผลการถอดบทเรียนเป็นเอกสาร รายงานผล หรือคู่มือ เพื่อให้สามารถนำไปใช้และเผยแพร่ได้ง่าย

- สรุปบทเรียน: ดึงเอา "แก่นความรู้" ที่ได้จากกระบวนการทั้งหมดออกมา เพื่อให้เป็นข้อสรุปที่กระชับและเข้าใจง่าย

๔. การนำไปใช้และเผยแพร่

- เผยแพร่ความรู้: นำบทเรียนที่ได้ไปถ่ายทอดให้กับเกษตรกรรายอื่น ๆ ผ่านช่องทางต่างๆ เช่น การจัดอบรม, การสาธิตในแปลงเรียนรู้ หรือจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์

- ปรับปรุงการดำเนินงาน: นำบทเรียนที่ได้ไปปรับปรุงแผนงานของ ศพก. ในอนาคต เพื่อให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการถอดบทเรียน คือ การสัมภาษณ์ (คำถามแบบปลายเปิด) การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม และบันทึกเสียงบทสัมภาษณ์ เพื่อนำมาถอดองค์ความรู้

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

ปัญหา/อุปสรรค ในการดำเนินการถอดบทเรียน : ความเข้าใจในกระบวนการถอดบทเรียนยังน้อย การใช้คำถามในการสัมภาษณ์ ทำให้การเก็บข้อมูลเชิงลึกทำได้ยาก ข้อมูลอาจไม่ครบถ้วน เกษตรกรขาดการจดบันทึกโดยเกษตรกรส่วนใหญ่ทำการเกษตรจากประสบการณ์ ไม่ได้มีการจดบันทึกข้อมูลอย่างละเอียด เช่น ปริมาณการใช้ปุ๋ย, หรือปัญหาที่พบเจอในแต่ละฤดูกาล ทำให้การถอดบทเรียนขาดข้อมูลเชิงปริมาณที่น่าเชื่อถือ การนำบทเรียนไปใช้จริงอาจไม่ทั่วถึง การเผยแพร่ความรู้หรือการนำบทเรียนที่ได้ไปปรับใช้กับเกษตรกรรายอื่น ๆ ยังคงอยู่แค่ในวงจำกัด

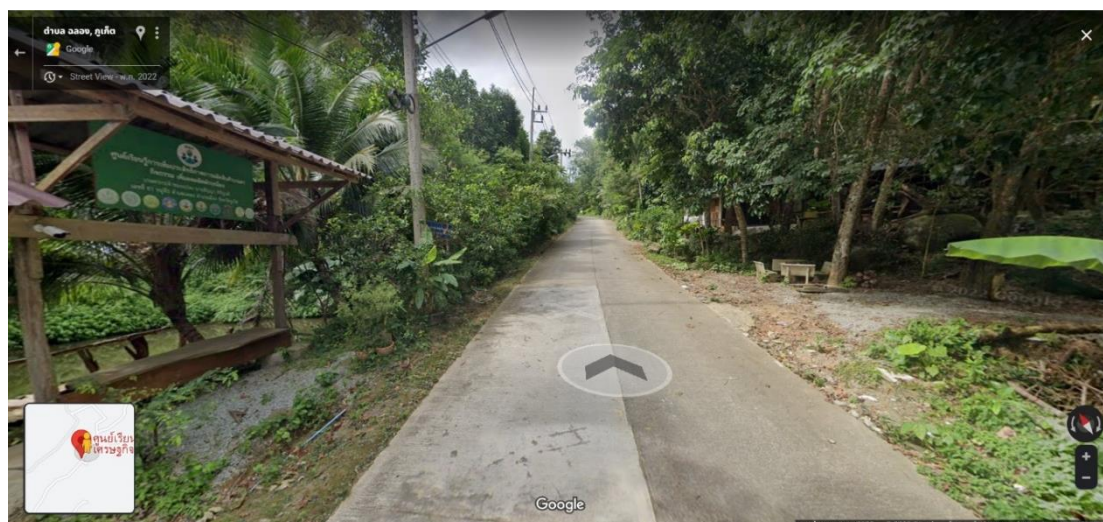
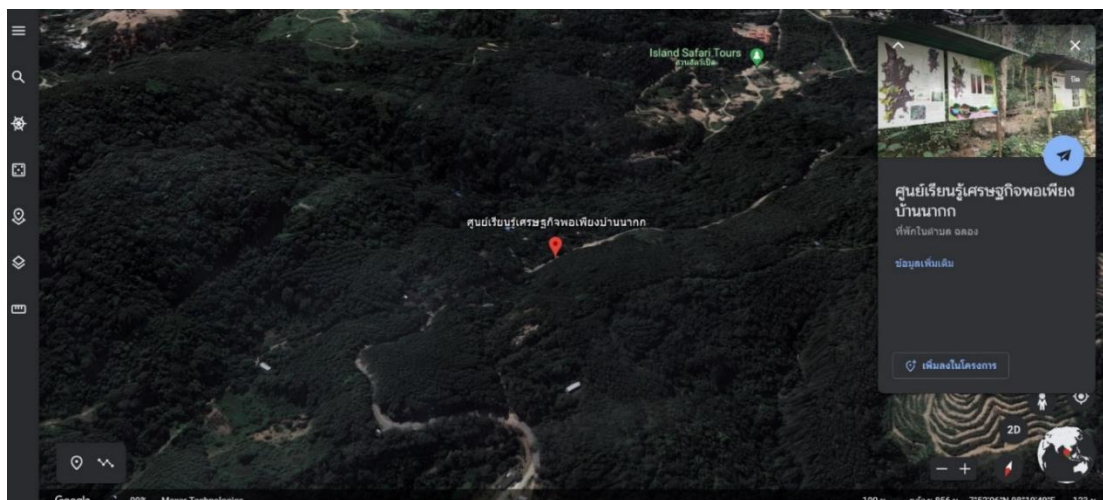
ข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน : สร้างบรรยากาศในการสัมภาษณ์ให้ผ่อนคลาย พูดคุยแบบเป็นกันเอง จะทำให้เกษตรกรเปิดใจเล่าเรื่องราวได้ง่ายขึ้น รวมถึงออกแบบเครื่องมือบันทึกข้อมูลที่ไม่ซับซ้อน เข้าใจง่าย สนับสนุนการบันทึกข้อมูลอย่างต่อเนื่อง สร้างช่องทางการเผยแพร่ที่เข้าถึงง่ายและหลากหลาย นำบทเรียนที่ได้ไปสร้างเป็นสื่อในรูปแบบที่น่าสนใจ เช่น คลิปวิดีโอสั้นๆ หรือ อินโฟกราฟิก ที่สรุปองค์ความรู้สำคัญ

*****หมายเหตุ** ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของ ศพก.

ภาคผนวก

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ที่ตั้งของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ผู้เข้ามาศึกษาเรียนรู้สามารถเข้าถึงได้ง่าย บรรยากาศมีความเหมาะสมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

สถานที่ตั้ง : หมู่ที่ ๕ ตำบลคลอง อำเภอมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต

พิกัด : longitude ๙๘.๓๓๗๖๓ latitude ๗.๘๗๕๔๘

(X ๔๒๖๔๘๓ Y ๘๗๐๕๘๙ zone ๔๗)

ทำเนียบศพก.เครือข่ายอำเภอเมืองภูเก็ต

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลักของศูนย์เครือข่าย	หมู่	ตำบล	โซน	x	y	ชื่อ-สกุล ประธานศูนย์
1	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	6	ฉลอง	47	425123	869061	นายกัมพล กิ่งแก้ว
2	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	6	ฉลอง	47	425108	869063	นายปรีชา นาคดำ
3	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลกะรน (ศูนย์เครือข่าย)	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	2	กะรน	47	423697	867585	นางสาวทริชา คงเดชวงษ์
4	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักปลอดภัยตำบลฉลอง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	6	ฉลอง	47	425123	869061	นายเกษม หวังจิตร
5	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านกูด	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	3	รัษฎา	47	433608	874065	นายจำรัส ภูมิถาวร
6	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ผักเหมียง	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	6	ฉลอง	47	425123	869061	นายสุรกิจ นิรมล
7	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรตำบลราไวย์	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	7	ราไวย์	47	425684	861679	นายสุเทพ จินดาไทย
8	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรตำบลกะรน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	4	กะรน	47	423196	865222	นายวินัย ชิตเขียว
9	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตยางพันธุ์ดีเกาะแก้ว	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ยืนต้น	4	เกาะแก้ว	47	429552	878095	นายภิรมย์ เอียดดำ
10	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านสวนนิรมล	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	7	ฉลอง	47	426307	867029	นายสุรกิจ นิรมล
11	กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ปีก ตำบลกะรน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	2	กะรน	47	422666	861780	นายการุณย์ คุณลักษณะ
12	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านเกาะมะพร้าว	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	6	เกาะแก้ว	47	7.937598	98.428903	นายทินโน นิลเลิศ
13	ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์และผลิตปุ๋ยมูลไส้เดือน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	5	ฉลอง	47	424855	869179	นายกัมพล กิ่งแก้ว
14	วิสาหกิจชุมชนนาคราชพาร์ม	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก		ตลาดใหญ่	47	0	0	นางสาวสายวิมล ครีลว่าง